

Số: 01/2024/QĐST-DS

Lộc Hà, ngày 26 tháng 9 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LỘC HÀ, TỈNH HÀ TĨNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Nữ Ngọc Diệp

Thư ký phiên họp: Ông Lê Danh Dũng – Thư ký Toà án nhân dân huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh;

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh tham gia phiên họp: Bà Đặng Thị Hương - Kiểm sát viên.

Ngày 26 tháng 9 năm 2024, tại trụ sở Toà án nhân dân huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 01/2024/TLST-VDS ngày 12 tháng 7 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2024/QĐST-DS ngày 11 tháng 9 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc Dân sự: Ông Lê Văn T, sinh ngày: 06/7/1962, nơi thường trú: Thôn E, xã B, huyện L, tỉnh Hà Tĩnh; có mặt tại phiên họp;

- Người bị yêu cầu: Bà Lê Thị H, sinh ngày: 10/7/1947, nơi cư trú: Thôn F, xã B, huyện L, tỉnh Hà Tĩnh; vắng mặt tại phiên họp

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Bà Lê Thị L, sinh năm: 1963, nơi thường trú: Thôn A, xã C, huyện C, tỉnh Đắk Lắk, vắng mặt tại phiên họp (có văn bản đề nghị giải quyết vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo Đơn yêu cầu của ông Lê Văn T và tài liệu, chứng cứ có tại hồ sơ, việc dân sự có nội dung:

Bà Lê Thị H, sinh ngày: 10/7/1947, thường trú tại: Thôn E, xã B, huyện L, tỉnh Hà Tĩnh bị bệnh tâm thần từ nhỏ, thường xuyên có hành vi quấy phá, khi phát bệnh

(lên con) không nhận biết được người nhà, không làm chủ được hành vi, la hét, đập phá đồ đạc nên được gia đình cho sinh sống ở một nơi ở riêng.

Khi bà H còn nhỏ được cha mẹ là ông Lê Văn S và bà Nguyễn Thị L1 (đều đã chết) trực tiếp nuôi dưỡng. Bà Lê Thị H có hai anh, chị em là ông Lê Văn T1 (chết năm 1998) và bà Lê Thị L, sinh năm: 1963, nơi thường trú: Thôn A, xã C, huyện C, tỉnh Đắk Lắk. Bà H không có chồng, con. Sau khi cha mẹ chết, được anh trai là ông Lê Văn T1 (Lê T1 - con trai trưởng trong gia đình) trực tiếp nuôi dưỡng. Năm 1998, ông T1 chết thì ông Lê Văn T (con trai ông T1) trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cho đến nay. Bà H đang được hưởng chế độ bảo trợ xã hội theo Quyết định số 3010/QĐ-UBND ngày 25/6/2024 của Ủy ban nhân dân huyện L (đối tượng: Người khuyết tật; Dạng khuyết tật: Thần kinh, tâm thần; Mức độ khuyết tật: nặng).

Để đảm bảo quyền, lợi ích của bà Lê Thị H cũng như người thân thích, ông Lê Văn T là người đang trực tiếp nuôi dưỡng bà Lê Thị H yêu cầu Toà án tuyên bố bà Lê Thị H mất năng lực hành vi dân sự và cử ông T làm người giám hộ cho bà H theo quy định của pháp luật.

Tại Đơn trình bày đề ngày 04/7/2024, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan – bà Lê Thị L xác nhận nội dung yêu cầu của ông Lê Văn T là đúng sự thật. Đề nghị Toà án tuyên bố bà Lê Thị H mất năng lực hành vi dân sự và thống nhất cử ông Lê Văn T làm người giám hộ cho bà Lê Thị H.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh sau khi nhận xét việc chấp hành pháp luật của Thẩm phán, Thư ký và các đương sự đã phân tích nội dung việc Dân sự và đề nghị Tòa án: Căn cứ Điều 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22, 51, 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự; Chấp nhận đơn yêu cầu của ông Lê Văn T, tuyên bố bà Lê Thị H mất năng lực hành vi dân sự, cử ông Lê Văn T là người giám hộ cho bà Lê Thị H.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Lộc Hà, tỉnh Hà Tĩnh nhận định:

[1] Về tố tụng: Theo Xác nhận thông tin về cư trú của Công an xã B, huyện L thì bà Lê Thị H hiện đang cư trú tại thôn F, xã B, huyện L, tỉnh Hà Tĩnh nên yêu cầu “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” của ông Lê Văn T đối với bà Lê Thị H thuộc thẩm quyền của Tòa án nhân dân huyện Lộc Hà theo quy định tại Điều 27, 35, 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung:

[2.1] Bà Lê Thị H bị bệnh tâm thần từ nhỏ và được cha mẹ chăm sóc, nuôi dưỡng. Sau khi cha mẹ chết, được anh trai nuôi dưỡng và hiện nay được cháu (con anh trai) chăm sóc, nuôi dưỡng. Theo trình bày của bà Lê Thị L (em gái bà H) và ông Lê Văn T (con của anh trai bà H) thì từ nhỏ bà H đã có biểu hiện bất thường, cười nói vu vơ, la hét, đập phá đồ đạc trong nhà, không xác định được cảm xúc, được cha mẹ đưa đi chữa trị nhiều nơi nhưng không có kết quả.

[2.2] Theo xác nhận của Trạm y tế xã B, huyện L thì bà Lê Thị H đang được hưởng chế độ bảo trợ xã hội của Ủy ban nhân dân huyện L đối với đối tượng: Người khuyết tật, dạng khuyết tật: Thần kinh, tâm thần, mức độ khuyết tật: Nặng. Tuy nhiên, bà H không điều trị bệnh tại Trạm Y tế xã B và không được cấp phát thuốc điều trị bệnh.

[2.3] Theo xác nhận của T2 trưởng thôn 6, xã B và hàng xóm sống bên cạnh bà H thì bà H bị bệnh tâm thần từ nhỏ, khi phát bệnh thường la hét, đập phá đồ đạc, không làm chủ được hành vi. Khi còn nhỏ sống cùng bố mẹ, sau khi bố mẹ chết sống cùng anh trai và hiện nay đang được ông T trực tiếp nuôi dưỡng.

[2.4] Ngày 12/7/2024, ông Lê Văn T có Đơn yêu cầu giám định pháp y tâm thần đối với bà Lê Thị H. Tại Quyết định Trung cầu giám định số 02/2024/QĐ-TCGD, ngày 20/8/2024, Tòa án đã trưng cầu Phân viện Pháp y tâm thần B giám định pháp y tâm thần cho bà Lê Thị H. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 37/KLGD ngày 30/8/2024 của Phân viện pháp y tâm thần B có nội dung: Tại thời điểm giám định (hiện tại), bà Lê Thị H bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng, theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10), có mã bệnh là: F12. Tại thời điểm nêu trên, bà Lê Thị Hoàng m khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi.

[2.5] Tài liệu có tại hồ sơ vụ án thể hiện, bà Lê Thị H đang được hưởng chế độ bảo trợ xã hội theo Quyết định số 3010/QĐ-UBND ngày 25/6/2024 của Ủy ban nhân dân huyện L (đối tượng: Người khuyết tật; Dạng khuyết tật: Thần kinh, tâm thần; Mức độ khuyết tật: nặng).

[2.6] Như vậy, có đủ căn cứ để xác định bà Lê Thị H là người mất năng lực hành vi dân sự đúng như nội dung ông Lê Văn T yêu cầu.

[2.7] Bà Lê Thị H có bố là ông Lê Văn S và mẹ là bà Nguyễn Thị L1 (đều đã chết); có anh trai là ông Lê Văn T1 (Lê T1), chết năm 1998 và em gái là bà Lê Thị L, sinh năm: 1963 hiện đang sinh sống tại tỉnh Đắk Lắk. Do ở xa, không có điều kiện chăm sóc cho bà H, bà Lê Thị L có văn bản thống nhất cử ông Lê Văn T là người giám hộ cho bà Lê Thị H. Việc các đương sự thống nhất cử ông T là người giám hộ cho bà H là đúng quy định của pháp luật nên được chấp nhận. Ông Lê Văn T thực hiện quyền và nghĩa vụ của việc giám hộ cho bà Lê Thị H theo quy định tại Điều 57,

58, 59 của Bộ luật Dân sự. Giám sát việc giám hộ được thực hiện theo Điều 51 Bộ luật Dân sự.

[3] Về lệ phí: Ông Lê Văn T được miễn án phí theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, 361, 369, 370, 371, 372, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 22, 46, điểm c khoản 1 Điều 47, 48, 49, 51, 54, 57, 58, 59 Bộ luật Dân sự:

1. Chấp nhận đơn yêu cầu: “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” của ông Lê Văn T đối với bà Lê Thị H, sinh ngày: 10/7/1947, nơi cư trú: Thôn F, xã B, huyện L, tỉnh Hà Tĩnh.

2. Tuyên bố: Bà Lê Thị H, sinh ngày: 10/7/1947, nơi cư trú: Thôn F, xã B, huyện L, tỉnh Hà Tĩnh mất năng lực hành vi dân sự.

3. Chỉ định ông Lê Văn T, sinh ngày: 06/7/1962, nơi thường trú: Thôn E, xã B, huyện L, tỉnh Hà Tĩnh là người giám hộ của bà Lê Thị H. Ông Lê Văn T thực hiện quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự cho đến khi có sự thay đổi khác. Giám sát việc giám hộ được thực hiện theo Điều 51 Bộ luật Dân sự.

3. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Căn cứ Điều 149 Bộ luật Tố tụng dân sự; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án: Ông Lê Văn T được miễn lệ phí việc dân sự sơ thẩm.

4. Quyền kháng cáo: Ông Lê Văn T có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Hà Tĩnh (phòng KTNV&THAHS);
- VKSND tỉnh Hà Tĩnh;
- VKSND huyện Lộc Hà;
- Đương sự;
- UBND xã Bình An;
- Lưu: HSPA, VP.

TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Lê Nữ Ngọc Diệp

